Kollektivtrafikförvaltningen, Allmän kollektivtrafik
Mats Ellman
Epost: mats.ellman@regionvastmanland.se
Telefon: 021-961 42 51

JUSTERAD EGENAVGIFT FÖR VL-RESEKORT

Förslag till beslut

1. *Kollektivtrafiknämnden beslutar att höja egenavgiften för nya VL-resekort från och med 8 januari 2027 till 50 kr. Prisjusteringen görs i samband med den årliga indexuppräkningen av biljettpriser.*
2. *Förvaltningsdirektören ges i uppdrag att genomföra förändringen i samtliga försäljningskanaler där fysiska resekort erbjuds.*

Ärendet i korthet

Kostnaden för att tillhandahålla fysiska resekort har ökat samtidigt som allt fler biljettprodukter blivit tillgängliga i VL:s digitala kanaler. Under slutet av 2026 kommer hela biljettsortimentet att kunna köpas och användas i VL-appen. Fysiska resekort kommer därmed inte längre att vara en nödvändig biljettbärare för period- eller flerresorsbiljetter.

Mot denna bakgrund finns skäl att justera egenavgiften för nya resekort så att den bättre speglar kostnaderna för korten och samtidigt stödjer utvecklingen mot mer digital försäljning.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Dagens avgift, för närvarande 30 kr, för nya VL-resekort har varit oförändrad under lång tid. Under samma period har både kostnadsnivåer och förutsättningar för biljettförsäljning förändrats väsentligt. Förutom generella kostnadsökningar införs även en ny generation resekort med förbättrad säkerhet, vilket påverkar inköpspriset.

Samtidigt har kollektivtrafikförvaltningen under flera år genomfört en successiv digitalisering av biljettutbudet. Resenärerna har löpande fått fler möjligheter att köpa och använda biljetter i appen, och från slutet av 2026 kommer samtliga ordinarie biljettprodukter att finnas tillgängliga digitalt.

Fysiska resekort kommer även fortsättningsvis att erbjudas för kunder som har behov av dem, men den digitala kanalen blir ett fullgott alternativ för en majoritet av resenärerna.

Kollektivtrafikförvaltningens långsiktiga inriktning är att öka andelen digital biljettförsäljning. När samtliga produkter finns tillgängliga i appen minskar behovet av fysiska kort som bärare av biljetter. Varje överflyttning av en biljettprodukt från resekort till VL-appen minskar behovet av produktion, lagerhållning, distribution, administration och kundservice kopplad till korthantering. Resenärer som använder appen som biljettbärare har också bättre tillgång till kontroll på biljettens giltighetstid

samt antal resor eller resdagar som finns kvar för aktuell biljettprodukt. Vidare ger appen bland annat möjlighet att söka resa och se trafikinformation i realtid.

En höjning av kortavgiften bedöms stödja den strategiska utvecklingen mot mer digital försäljning, samtidigt som fysiska kort fortsatt erbjuds till de kunder som har behov av dem.

Vid jämförelse med andra regionala kollektivtrafikmyndigheter säljs resekort för 30 eller 50 kr. De som debiterar resenären 50 kr är Blekingetrafiken, Hallandstrafiken, Länstrafiken Jämtland, Kalmar länstrafik, Länstrafiken Norrbotten, Region Stockholm (SL), Sörmlandstrafiken och Region Västernorrland (Din Tur). Region Uppsala tar en lägre avgift (20 kr) men har, enligt uppgift, för avsikt att se över prissättningen.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Juridiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser. Resenärernas möjligheter att köpa och använda VL:s biljetter påverkas inte.

Administrativa konsekvenser

Genomförandet kräver justering av prisparametrar i biljettsystem, försäljningskanaler och informationsmaterial. Åtgärden bedöms i övrigt medföra begränsade administrativa konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Genomförandet kräver justering av prisparametrar i biljettsystem, försäljningskanaler och informationsmaterial. Åtgärden bedöms i övrigt medföra begränsade administrativa konsekvenser.

En justering av egenavgiften i enlighet med förslag beräknas ge en bruttointäkt om cirka 150 000 kr per år beräknat på försäljningsavgiften minus direkt inköpskostnad. En oförändrad egenavgift beräknas resultera i en direkt bruttokostnad om cirka 100 000 kr per år. Beräkning är gjord i jämförelse med nuvarande volym kort som säljs (ca 14 000 kort under 2025). Till de direkta kostnaderna för inköp av kortämnen tillkommer kostnader såsom exempelvis fysisk hantering i form av lagerhantering, distribution och provision till återförsäljare, inventering samt systemstöd osv.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ökad användning av digitala biljetter minskar behovet av plastkort och tillhörande transporter, vilket bedöms ge en positiv miljöeffekt.

Barnrättsperspektiv

Barn och ungdomar som saknar egen smartphone kommer även fortsättningsvis att kunna använda fysiska resekort. Förslaget bedöms därför inte innebära någon betydande påverkan på barns möjligheter att resa med kollektivtrafiken.

Invånarperspektiv

Invånarna kommer fortsatt att kunna välja mellan fysisk och digital biljettbärare. Skillnaden är att den som väljer appen i större utsträckning kan undvika kostnaden för nytt resekort samtidigt som tillgången till hela biljettsortimentet säkerställs i båda kanalerna.

Uppföljning

Kollektivtrafikförvaltningen följer löpande upp:

- Försäljning av nya resekort.
- Fördelningen mellan fysisk och digital biljettförsäljning.
- Ekonomiska effekter av förändringen.
- Kundsynpunkter och kundnöjdhet.

Som underlag för uppföljningen används bland annat försäljningsstatistik samt den omvärldsbevakning som genomförs av utvecklingen hos andra regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Beslutet skickas till

-